

[Justitsministeren.]

aktierne lyder på ihændeher, der ellers efter loven ville bringe tilfælde frem, som kræver tilladelse.

Nogle af de ærede ordførere har dvælet ved den omstændighed, at man fremsætter dette lovforslag på den baggrund af traktatmæssige bestemmelser, som i øjeblikket findes, og at man ikke er gået den omvendte vej, først har søgt at rydde jordbunden, prøvet, om det var muligt at skaffe de hindrende traktatbestemmelser ud af verden, og så gå videre. Jeg erkender det berettigede i dette synspunkt, og når jeg ikke fremsatte lovforslaget i forrige samling, — det var jo allerede færdigt fra udvalgets hånd —, skyldes det ganske tilsvarende overvejelser hos mig selv. Jeg har forhandlet med udenrigsministeriet, om det ikke ville være en naturlig vej at gå, at udenrigsministeriet først søgte at frigøre os fra traktaterne — i så henseende er det jo navnlig den schweiziske og, i mindre grad måske, den franske, det drejer sig om; for de fleste andre traktaters vedkommende er forholdet det, at den ret, som i henhold til dem tilkommer udlændinge, hviler på mestbegunstigelsesklausulen. Og man forsikrer mig fra udenrigsministeriets side, at når de grundlæggende traktater, den schweiziske og den franske, ophæves, så falder den heraf afledede ret for statsborgere i mestbegunstigelseslandene bort af sig selv, så problemet med at rydde banen skulle altså ikke være så forfærdelig stort.

Udenrigsministeriet har overvejet spørgsmålet og er kommet til det resultat, at det ville være en betydelig lettelse for ministeriet, når det skal tage den opgave op, som det bliver ministeriets sag at løse, da at kunne henvise til en bestående lovgivning. Udenrigsministeriet har derfor henstillet, at regeringen gik den vej, vi nu også er gået, ved at begynde med at forelægge lovforslaget. Overfor de forestillinger har jeg altså ment at måtte bøje mig, og hermed tror jeg at have givet den forklaring, som ærede medlemmer har efterlyst.

Det er antydnet, og det er sagt rent ud af den ærede ordfører for det radikale venstre, det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle), at loven er en bemyndigelseslov, og det var rart, om administrationen kunne ske i kontakt med rigsdagen. Jeg stopper et øjeblik ved det, for jeg har hørt det ord „bemyndigelseslov“ nogle gange i den senere tid anvendt også på en måde, som jeg tror sætter problemet bemyndigelseslov op i et lidt for højt plan. Det, man teknisk forstår ved en bemyndigelseslov, er

faktisk noget helt andet. Det, der her er tale om, er det andet, end hvad vi iøvrigt vil finde fra gammel tid gennem årene lige op til denne dag i den allerstørste del af lovgivningen? Lovgivningsmagten formulerer lovens bestemmelser, men overlader og må overlade til administrationen at gennemføre bestemmelserne; det er nu engang administrationens hverv her i landet.

Jeg tror heller ikke, man skal være så bange for, at netop denne lov giver en bemyndigelse til ministeren. Det er jo dog administrationen, som må have det daglige arbejde, og som må træffe de afgørelser, der efter denne lov ligesom efter så mange andre love naturligt er administrationens. Om man så skulle kunne finde en løsning, der giver en vejledning for administrationen, en mere bindende vejledning, end denne lov rummer, det er et andet, et meget vanskeligt spørgsmål. Om det skulle kunne lykkes at finde frem til noget sådant, ville jo kun være en lykke. På den anden side tror jeg ikke, det er så stor en ulykke, hvis man ikke gør det. Jeg tror ikke, det med denne lov er anderledes end med så mange andre af livets forhold, at administrationen nu engang under ministerens ansvar må administrere de love, som lovgivningsmagten bringer til verden. Jeg vil gerne slutte med at sige, som jeg begyndte, at ingen er mere end jeg klar over vanskelighederne, og at man må betragte det, at lovforslaget er fremsat nu, som det nødvendige skridt, regeringen må foretage for at efterkomme det påbud, som findes i grundloven. Selvom det er længe siden, det blev givet, består påbudet jo den dag i dag, og det var rart, synes jeg, om man kunne få det spørgsmål taget af dagsordenen. Det kommer jo frem til stadiet, men jeg er klar over, at når det ikke er lykkedes at løse det tidligere, skyldes det de ganske særlige vanskeligheder, der ligger i emnet. Jeg tror, udvalgsbehandlingen vil føre til, at forskellige anstødssten bliver ryddet af vejen. Jeg gentager min tak til de ærede ordførere for den velvilje, de har givet tilsagn om at ville gå til udvalgsarbejdet med.

Elmquist: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Ernst Christiansen og det ærede medlem hr. Chr. Nielsen, som udtrykker så stor glæde over, at hvis man havde denne lov, ville Selsø og Lindholm ikke kunne gå over til de unge arvtagere i Holsten, at det passer aldeles ikke. Det står der ikke et ord om i lovforslaget. Det ville komme an på en eneste mand, hvis denne lov gjaldt den dag, deres arveret